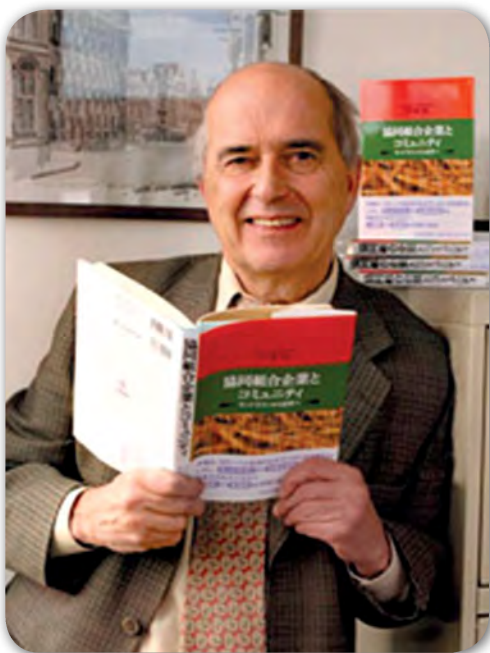

การเปลี่ยนแปลงโลกตาม แนวคิดธุรกิจฐานสังคม

จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

บทความนี้ได้หยิบยกเอาแนวคิดของผู้นำที่คลุกคลีอยู่ในแวดวงของธุรกิจฐานสังคมในประเทศต่าง ๆ มาเล่าสู่กันฟัง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับงานพัฒนาชุมชนในบ้านเรา

☆ดร. เกร็ก แมคคลอยด์

เป็นผู้บุกเบิกเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนในแคนาดา “วิธีในการเปลี่ยนแปลงโลก” เป็นคำอธิบายวิสัยทัศน์ของเขามีต่อเศรษฐกิจฐานสังคม ที่ง่ายแต่ทรงพลังที่สุด เกร็กเชื่อว่า การรวมค่านิยมประชาธิปไตย ความร่วมมือ และความรับผิดชอบเข้ากับกรอบแนวทางของการดำเนินธุรกิจในที่อื่น จะทำให้ชุมชนต่าง ๆ สามารถเป็นตัวช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโลกได้ จากโลกที่ “แข่งขันกันอย่างที่สุด” เป็น “โลกที่ทุกคนมีงานทำและใช้ชีวิตอย่างเต็มที่และมีพร้อมในทุกด้าน ทั้งทางวัตถุ วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ”

ในฐานะผู้นำของกลุ่มเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานชุมชนในแคนาดา เกร็กเป็นทั้งผู้ประกอบการและผู้เขียนที่ทำงานด้าน CED อย่างแข็งขันมากกว่า 3 ทศวรรษ งานของเขาเกิดจากธรรมเนียมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานสังคม (Social Economy) ที่เริ่มต้นในจังหวัดทางตะวันออกของแคนาดาในช่วงทศวรรษที่ 1920 ดร.แมคคลอยด์ผู้เป็นทั้งพระและนักการศึกษา ได้ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนแน่วแน่เพื่อการใช้ชีวิตในชุมชนที่ยั่งยืนได้ด้วยตนเอง เขามองเศรษฐกิจฐานสังคม และค่านิยมประชาธิปไตยว่าเป็นรากฐานที่มั่นคงสำหรับความเจริญทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณที่จะเติบโตได้ เขาเชื่อว่าเศรษฐกิจฐานสังคม จะเปลี่ยนรูปแบบเศรษฐกิจการตลาดซึ่งจะทำให้วัตถุประสงค์ของเศรษฐกิจฐานสังคม มีใช่เพื่อทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนประกอบเล็กๆ ในระบบเศรษฐกิจการตลาดเท่านั้น “ปัญหาของเศรษฐกิจโลก คือ ธุรกิจต่าง ๆ ถูกควบคุมโดยเจ้าของที่ไม่ใช่คนในท้องถิ่น” เขากล่าว “ซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้เราจึงต้องให้ความสำคัญกับการตลาดที่ถูกควบคุมโดยท้องถิ่นและสิ่งที่ผมเรียกว่า ‘การพัฒนาในชุมชน’ (place-based development) ปัจจุบันนี้ โลกถูกปกครองด้วยความโลภและการแข่งขัน - คนรวยเอาเปรียบคนจน ซึ่งเศรษฐกิจฐานสังคมนี้จะช่วยลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนได้”

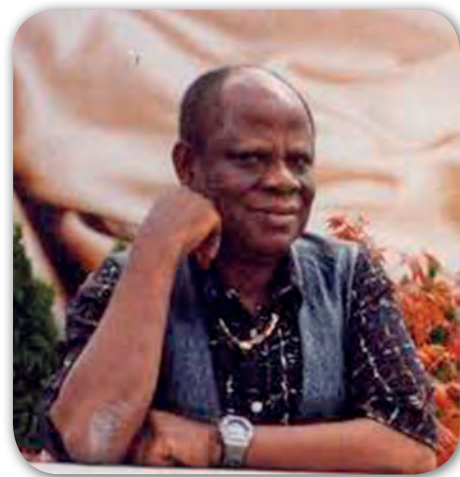
กว่า 30 ปีที่ผ่านมา เกร็ก ได้ก่อตั้งและบริหารธุรกิจเพื่อชุมชนหลากหลายประเภทผ่าน New Dawn Enterprises ซึ่งเป็นองค์กรเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ดำเนินงานหลากหลายด้วยสินทรัพย์ 15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ พนักงาน 175 คน และการให้บริการที่ตอบสนองลูกค้ากว่า 600 คนในแต่ละวันผ่านธุรกิจต่าง ๆ ของเขา ตัวเลขเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงขอบเขตที่แท้จริงที่เศรษฐกิจฐานสังคม ได้ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกไปยังชุมชนชนิดนี้ ในโนวา สโกเชีย และยังสนับสนุนความเชื่อ

ที่จุดประกายงานของเกร็กด้วย นอกจากนี้ เกร็กยังสังเกตถึงผลกระทบเชิงบวกจากงานของเขาที่มีต่อตัวเองด้วย “เราสร้างงานและพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่ผมก็รู้สึกมีความสุขในการทำงานนี้ด้วย ผมคิดว่าผู้ให้จะได้รับประโยชน์และเติบโตไปพร้อม ๆ กับผู้รับเช่นกัน” นี่เป็นคำกล่าวที่ช่วยกระตุ้นให้คนเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานสังคม (Social Economy) ที่ดีอันหนึ่ง โดยเฉพาะกับผู้ที่กำลังเสาะหาความพึงพอใจที่แท้จริงในการทำงานของตน

แม้ว่าเกร็กจะชื่นชมคุณค่าของการทำงานร่วมกันของผู้คนจากหลายภูมิหลังก็ตาม เขายังตระหนักด้วยว่าความร่วมมือเป็นสิ่งที่ยากต่อการจัดการช่วยเหลือ และทุกคนจำเป็นต้องสมัครใจที่จะทำงานร่วมกัน “กลยุทธ์ของเราคือการคัดสรรคนท้องถิ่นสามารถทำงานเข้ากันได้และเป็นคนที่ดูแลสิ่งต่าง ๆ ในท้องถิ่นอยู่แล้ว หากพวกเขาไปด้วยกันไม่ได้ โครงการจะต้องล้มเหลวอย่างแน่นอน” นี่ย่อมแสดงให้เห็นถึงความท้าทายของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานสังคม ในโลกที่มุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวมากขึ้นและแข่งขันกันสูงในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม แต่เกร็กยังคงทำงานอย่างหนักเพื่อต่อต้านแนวโน้มดังกล่าว และได้ช่วยระดมทุนกว่า 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อการลงทุนสำหรับชุมชนผ่าน BCA Community Venture Finance Group แม้การเติบโตทางเศรษฐกิจจะเป็นเรื่องน่าตื่นเต้น แต่เกร็กก็ยังเตือนพวกเราว่าสำหรับเศรษฐกิจฐานสังคมนั้น การได้ผลตอบแทนเป็นตัวเงินไม่ใช่แรงจูงใจเพียงอย่างเดียว

“ผลประโยชน์สำหรับชุมชนไม่ใช่เพียงเรื่องทางวัตถุ แต่ยังมีเรื่องความผูกพันอย่างลึกซึ้งของมิตรภาพและการรวมตัวของคนในชุมชน กล่าวคือ การเกิดความรู้สึกในการพัฒนาฟื้นฟู และเกิดความภาคภูมิใจของคนในชุมชน”

☆ **สตีเฟ่น อเมเยอร์**

ได้ทำการวิจัยและเขียนมากมายเกี่ยวกับผู้หญิงและการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม กลุ่มเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อชุมชน (CED) ในชนเผ่าอะบอริจิน การวางแผนระดับภูมิภาค/ชุมชน และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน สตีเฟ่นเป็นชาวแคนาดา

สติเฟื่องพัฒนาเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานสังคม เขาเชื่อว่ารูปแบบเศรษฐกิจดังกล่าวจะสามารถเติมเต็มช่องว่างในเศรษฐกิจการตลาดในปัจจุบันซึ่งทำให้คนบางกลุ่มล้มหลังและถูกทอดทิ้งได้ แม้เขาจะยอมรับว่าระบบตลาดในปัจจุบันเป็น “ระบบที่ดีที่สุดที่เรามี” แต่เขายังเตือนพวกเราว่าระบบดังกล่าวแต่ดั้งเดิมนั้นถูกสร้างขึ้นในสังคมแบบชนชั้นและยังคงเป็นเช่นนั้นจนปัจจุบัน การปล่อยให้วิธีการผลิตตกอยู่ในมือของคนเพียงกลุ่มเดียวซึ่งทำให้เกิดตลาดแบบผูกขาด จะทำให้วงจรของความไม่เท่าเทียมกันยังคงดำรงอยู่ ในทางกลับกัน เศรษฐกิจฐานสังคมเกี่ยวข้องกับ “กระบวนการที่ต่อเนื่องในการบรรลุและดำรงไว้อย่างยั่งยืนซึ่งสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม โครงการและวิสาหกิจต่าง ๆ เพื่อสมาชิกในชุมชนทุกคน” นี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของพวกเราจากการเห็นผลประโยชน์ส่วนตนเป็นการคิดถึงประโยชน์เพื่อชุมชนโดยรวม การส่งเสริมชุมชนทั้งหมดผ่านการพัฒนาวิสาหกิจและทักษะต่าง ๆ นี้จะทำให้ประชาชนท้องถิ่นสามารถควบคุมอนาคตของตนเองได้

สติเฟื่องกล่าวว่า “ชุมชนต่าง ๆ ต้องมีการควบคุมดูแลเพื่อวางแผนวิสัยทัศน์เพื่ออนาคต รวมทั้งปกป้องและจัดการทรัพยากรของตน ซึ่งการจะควบคุมชุมชนได้นั้นต้องเกิดจากการดำเนินการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเองเท่านั้น”

สำหรับเศรษฐกิจฐานสังคมในแคนาดา ชุมชนต่าง ๆ ถูกขับเคลื่อนด้วยความปรารถนาที่จะควบคุมผลลัพธ์ของ

ความท้าทายต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม สติเฟื่องระบุคุณค่า 4 ประการหลักที่ทำให้เกิดกรอบแนวทางสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในเศรษฐกิจฐานสังคม ได้แก่ การปฏิบัติเช่นเดียวกันต่อทุกคน ความน่าเชื่อถือ การกระทำที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ และความเป็นประชากรที่กระตือรือร้น ซึ่งด้วยคุณค่าเหล่านี้ แต่ละบุคคล ครอบครัว และเพื่อนบ้านทั้งหมดจะสามารถมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูเศรษฐกิจในชุมชนได้

กิจกรรมทางการตลาดในเศรษฐกิจฐานสังคม ไม่ได้ถูกขับเคลื่อนโดยกำไร แต่เป็นเป้าหมายที่จะสร้างและทำให้สินทรัพย์ในชุมชนที่ไม่ใช่ทั้งของรัฐบาลหรือเอกชน แต่เป็นของชุมชนเองเข้มแข็งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น วิสาหกิจขนาดเล็ก สหกรณ์ NGOs และองค์กรไม่แสวงหากำไร อนาคตของเศรษฐกิจฐานสังคมจะขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่สนับสนุนความเป็นเอกภาพระหว่างวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างอำนาจในการต่อรองให้มากขึ้นพอที่จะเปลี่ยนแปลงนโยบายได้

องค์กรหลายแห่งได้เติบโตขึ้นด้วยการสนับสนุนจากทั้งภาคส่วนของรัฐและเอกชน ขณะที่ในทางตรงกันข้าม องค์กรหลายแห่งอื่น ๆ อาจมีความสามารถในการพัฒนาแม้จะไม่ได้รับการสนับสนุนก็ตาม ท้ายที่สุดแล้ว สติเฟื่องมองเศรษฐกิจฐานสังคมว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสมดุล ช่วยเติมเต็มช่องว่างในการบริการทางสังคมที่ถูกกละเลยมทิ้งโดยภาครัฐบาลและเอกชน ขณะเดียวกันก็ทำให้ 2 ภาคส่วนนี้มาทำงานด้วยกันอย่างเกิดประโยชน์ เขาเรียกสิ่งนี้ว่า “เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกัน” (associative economy) เพราะเป็นระบบที่ร่วมมือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน และส่งเสริมสถานการณ์ที่จะทำให้ทั้ง

สองฝ่ายได้ประโยชน์สำหรับธุรกิจชุมชน มหาวิทยาลัย ภาคประชาสังคม รัฐบาล สิ่งแวดล้อม และสิ่งสำคัญที่สุดคือ สมาชิกในชุมชน

สติเฟื่องแย้งว่ารูปแบบการเติบโตทางเศรษฐกิจที่พัฒนาโดยทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ และทฤษฎีขวาใหม่ เริ่มต้นด้วยสมมติฐานที่ว่า “หากการเติบโตทางเศรษฐกิจสามารถเป็นไปอย่างยั่งยืนได้ คนจนจะถูกกวาดไปตามกระแสของรายได้ที่เพิ่มขึ้น” อย่างไรก็ตาม รูปแบบของเศรษฐกิจฐานสังคม (Social Economy) ยอมรับว่า

“การเสาะหารูปแบบการเติบโตแบบเดิมเป็นหลักนั้นถือเป็นเรื่องล้มเหลว เราต้องก้าวหน้าไปไกลกว่าการมุ่งเน้นเพียงที่ผลกำไร เพื่อมองถึงมิติทางสังคม วัฒนธรรม และจิตวิญญาณของมนุษย์” เขากล่าวเสริม

★ **พาสเคล เลวี-สก๊อต**

เป็นเจ้าของหน้าที่ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจที่วิคตอเรีย บี.ซี. ซึ่งเป็นองค์กรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสำหรับชุมชนของกลุ่มผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในจังหวัด เธอสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจ และให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่องค์กรต่าง ๆ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน รวมทั้งช่วยเหลือชุมชนโดยรวม ด้วยการแบ่งปันข้อมูลทางเศรษฐกิจและเสนอจัดการอบรมในหัวข้อต่าง ๆ เช่น การวางแผนธุรกิจ และการทำวิจัยทางการตลาด เป็นต้น

“เศรษฐกิจฐานสังคมเป็นโครงข่ายที่ซับซ้อนขององค์กรภาคประชาสังคมระดับรากหญ้าที่ทำงานด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน” พาสเคล เลวี-สก๊อตกล่าว แต่เศรษฐกิจฐานสังคมยังเป็นมากกว่ากลุ่มขององค์กรและกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์กรเหล่านี้ดำเนินการ กล่าวคือ ยังเป็นสิ่งที่มีอยู่ในวิธีการที่เราใช้ติดต่อสื่อสารและดำเนินชีวิตร่วมกัน “เศรษฐกิจฐานสังคมเป็นวิธีการอีกวิธีหนึ่งในการทำธุรกิจที่วางค่านิยมของบุคคลไว้ใกล้ ๆ กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และวางความเชื่อใจและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันไว้เป็นส่วนที่สำคัญที่สุด”

บ่อยครั้งที่เศรษฐกิจฐานสังคมถูกให้คำนิยามว่าเป็นเรื่องตรงข้ามกับเศรษฐกิจการตลาดของเอกชน และแน่นอน

ว่ามีความแตกต่างที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างและวัตถุประสงค์ขององค์กร แม้รูปแบบเศรษฐกิจทั้งสองแบบนี้จะไม่มีลักษณะพิเศษร่วมกัน แต่สำหรับผู้บริโภคแล้วก็เป็นเรื่องยากที่จะแยกแยะทั้งสองออกจากกันได้เด็ดขาด แต่สิ่งที่ไม่ต่างกันคือ เศรษฐกิจฐานสังคมเองไม่อาจรอดพ้นจากปัญหาที่เศรษฐกิจการตลาดต้องเผชิญเช่นกัน พาสเคลอธิบายว่า “หากเศรษฐกิจการตลาดถดถอย เศรษฐกิจฐานสังคมจะถดถอยเช่นกัน ยิ่งประชาชนในท้องถิ่นอยู่อย่างโดดเดี่ยวมากเท่าไร ยิ่งเป็นเรื่องยากที่พวกเขาจะปรับตัวเข้าหากันเท่านั้น ยิ่งชุมชนอ่อนแอเท่าไร เศรษฐกิจฐานสังคมจะยิ่งเติบโตได้ช้าเท่านั้น ยิ่งเราเห็นแก่ตัวมากเท่าไร ทูตทางสังคมจะยิ่งได้รับผลกระทบ และเศรษฐกิจฐานสังคมจะตายในไม่ช้า”

แต่เศรษฐกิจฐานสังคมยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์และความเป็นเอกภาพที่เพิ่มขึ้นในชุมชน พาสเคลและคนอื่น ๆ ที่มีความคิดเช่นเธอต่างตระหนักว่าชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อสุขภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ และความสุขของเรา เศรษฐกิจฐานสังคมสามารถตอบสนองต่อความต้องการทางสังคมได้อย่างไม่น่าเชื่อในขณะที่วิธีการอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้เช่นนี้ ขณะที่พาสเคลทำงานสำคัญให้ชุมชนอยู่นั้น คนอื่น ๆ ต่างก็กำลังทำงานเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านและใช้แนวทางที่หลากหลายในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานสังคมอยู่เช่นกัน

หนึ่งในแนวทางสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจฐานสังคม คือ การใช้ CED พาสเคลอธิบายว่า “เศรษฐกิจฐานสังคมใช้ CED เป็นวิธีการและเครื่องมือสำหรับชุมชนเพื่อที่จะสามารถควบคุมอนาคตของตนได้ CED เป็นวิธีการหนึ่งในการทำธุรกิจ เป็นเลนส์ และเป็นระบบความเชื่ออย่างหนึ่ง CED เป็นหน่วยย่อยภายใต้เศรษฐกิจฐานสังคม โดยเศรษฐกิจฐานสังคมเป็นโครงสร้างใหญ่ที่เป็นนามธรรม และมี CED เป็นด้านที่เป็นรูปธรรม”

นักวิชาการและคนในสายอาชีพเกี่ยวกับเศรษฐกิจฐานสังคมต่างเห็นว่าชุมชนจะตกต่ำเมื่อความสามารถในการควบคุมเศรษฐกิจระดับชุมชนลดลง สมาชิกของชุมชนที่ตกต่ำจะยิ่ง “หดหู่มาก แยกแยก และโดดเดี่ยว” พาสเคลกล่าว “กรอบแนวทางของตลาดเอกชนทำให้เราผิดหวังเมื่อทุกอย่างล้มเหลวคุณจะทำอย่างไรโดยลำพัง ในท้ายที่สุด ชุมชนจะหวงวิธีการแก้ปัญหาจากภายในและควบคุม เมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์หนึ่ง ๆ คุณ

จะพบว่าผู้คนจะทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นการสร้างเศรษฐกิจฐาน
สังคม – พวกเขาต้องการสร้างทุนใหม่อีกครั้ง”

แม้จะมีหลักฐานว่า CED ในเศรษฐกิจฐานสังคมจะมีประสิทธิภาพในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน
และประชาชนยอมรับและมีความภาคภูมิใจในตนเองกลับมาอีกครั้ง แต่มันไม่ใช่เรื่องง่ายเสมอไปที่จะส่งเสริมการ
เศรษฐกิจรูปแบบนี้ให้เป็นทางเลือกของเศรษฐกิจการตลาด
ของเอกชน หนึ่งในสิ่งท้าทายที่ใหญ่ที่สุดในการพัฒนา
เศรษฐกิจฐานสังคมคือ “ประชาชนอาจไม่รู้จักเศรษฐกิจ
ฐานสังคมหรือบอกไม่ได้เลยว่ามันคืออะไร เนื่องจากไม่ใช่
คำที่ใช้กันในสังคมแคนาดา ... และ(ประชาชน)ต้องการ
เห็นอนาคตของพวกเขาเมื่อพิจารณาค่า ๆ นี้”

อีกหนึ่งความท้าทายที่พาสเคลระบุไว้คือ ความแตกต่าง
ต่างกันของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานสังคมและระบบรัฐ
ในปัจจุบันที่มีโครงสร้างเหมือนองค์กรเอกชนมากกว่า “การ
ที่จะรวมลักษณะการกระจายการปกครองที่มีกลุ่มคนหลาย
กลุ่มอุทิศตนเพื่อสิ่งเดียวกัน เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เป็นแบบ
รวมศูนย์ให้ได้นั้น คุณอาจจะมองไม่เห็นทาง” เธอกล่าว

“เรามีงานมากมายต้องทำเพื่อสร้างบรรยากาศให้
เศรษฐกิจฐานสังคมเติบโต ขยายตัว สวยงาม ยิ่งใหญ่ และ
เป็นที่ชื่นชมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้” เธอกล่าว “และสิ่ง
นี้จะเกิดขึ้นได้โดยผ่านทั้งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและชุมชน
และผ่านความตึงเครียดที่เพิ่มมากขึ้นในชุมชน” พาสเคล
ยังกล่าวว่า ก่อนเกิดการขับเคลื่อนทางสังคมทุกครั้ง จะ
เกิดความวุ่นวายทางสังคมเสมอ

“เมื่อคุณมองสิ่งแวดล้อมที่สุดชั่วรอบ ๆ เรา ที่มี
ทั้งการว่างงาน ความไม่เท่าเทียม มีความเหลื่อมล้ำทาง
เศรษฐกิจ คุณจะเห็นว่าลักษณะเหล่านี้เป็นระเบิดมือเพื่อ
การเปลี่ยนแปลง” เธอกล่าว แต่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
ที่เกิดขึ้นในรูปแบบของเศรษฐกิจฐานสังคมนั้นเป็นสิ่งสงข

แตกต่างจากแบบอื่น ๆ ด้วยลักษณะของความ
รู้สึกมีส่วนร่วมและความยินดีที่จะทำงานร่วมกัน
“สำหรับฉัน เศรษฐกิจฐานสังคมเป็นเรื่องของ
การหาความสมดุลและการตัดสินใจเลือก เช่น
การซื้อของจากสหกรณ์ หรือใช้ชีวิตแบบอาสา
สมัคร (เพื่อที่เราจะได้สร้าง) ความสัมพันธ์และ
ความเชื่อมโยงที่จำเป็นต่อชุมชนที่แข็งแรง”

☆ซิลเวอร์ โดนัล คาเมรอน

เป็นนักเขียนบทละคร ภาพยนตร์ วิทยุและโทรทัศน์
บทความเกี่ยวกับรัฐและองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร บทความ
ในนิตยสาร หนังสือสารคดีและนิยายที่ประสบความสำเร็จ เขา
เป็นที่ปรึกษาให้แก่บริษัทหลายแห่ง รัฐบาล รวมถึงลูกค้าที่เป็น
องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร

ซิลเวอร์ โดนัล คาเมรอน เห็นการพัฒนาในงานของ
เขาด้านเศรษฐกิจฐานสังคมนับตั้งแต่วัยเด็ก พ่อแม่ของเขาซึ่ง
เป็นคุณครูทั้งคู่ สอนเขาตั้งแต่เล็กให้ “พยายามทำให้โลกนี้
ดีขึ้นกว่าเดิม” ความเข้าใจด้านการบริการทางสังคมนี้มีมาก
ขึ้นเมื่อเขาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและได้มีส่วนร่วมในการ
เรียกร้องสันติภาพในช่วงทศวรรษที่ 1960 และเมื่อเขาอยู่ที่
เมืองฮาลิแฟกซ์และได้เป็นเพื่อนกับนายกเทศมนตรี แอลัน
โอไบรอัน และ อเล็กซา แมคโดน สส.ของฮาลิแฟกซ์

จุดแข็งของซิลเวอร์ โดนัลคือ การสื่อสาร เขากล่าวว่า
“ผมเป็นนักสื่อสาร ผมสื่อสารเกี่ยวกับชุมชน” เขาอุทิศชีวิต
เพื่องานเขียนและสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ และโทรทัศน์ ทั้งด้วย

ประกาศห้ามทำประมงมีผลบังคับใช้
ผู้คนบนเกาะก็ได้เริ่มทำโครงการใหม่
แล้ว

“เศรษฐกิจฐานสังคมคือ
ความอยู่รอด” เขากล่าว “การตกต่ำ
ของการทำประมงปลาสดทำให้
เรามีโอกาสเสีย (ประชากร) มากถึง
ขนาดที่ทำให้ชุมชนล่มสลายได้ แม้
กระนั้น ด้วยการลงทุนอย่างมากใน
ชุมชน ลงทุนในประชาชนมากกว่า
การลงทุนในกำไร เราจึงมีงานที่ให้ผล
เท่าเทียมกันทำทดแทนงานที่หายไป

เหตุผลด้านความสนุกที่ได้รับจากศิลปะที่ใช้แสดงออกในสื่อ
เหล่านี้ และความปรารถนาอย่างแรงกล้าของเขาที่จะสื่อสาร
กับชุมชน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน ภาคเอกชนได้ผูกขาด
การสื่อสารไปเสียแล้ว “เป็นเรื่องน่าประหลาดใจที่ภาคเอกชน
สามารถสื่อสารสิ่งที่เขาทำกับโลกออกมาได้ดีสำหรับพวกเขา”
เขากล่าว “เมื่อเรานึกถึงความเจริญรุ่งเรือง เราไม่คิดถึงรัฐบาล
หรือภาครัฐ หรือความสามารถของเศรษฐกิจฐานสังคมเลย เรา
กลับถูกสอนให้นึกถึงวิสาหกิจเอกชนเท่านั้น”

ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านเศรษฐกิจฐานสังคมมีงานที่ต้อง
ทำอย่างมากเพื่อให้การศึกษาและสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้คน
ทั่วไป และพวกเขาจำเป็นต้องใช้การสื่อสารทุกช่องทาง “ส่วน
หนึ่งของเหตุผลที่ Isle Madame ถูกมองว่าประสบความสำเร็จคือ
เมืองนี้มีนักเขียนมืออาชีพในการเขียนเล่าเรื่องราว”
เขากล่าว แต่ไม่ใช่เพียงงานเขียนของซิลเวอ์ โดนัลเท่านั้นที่
ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ในปี ค.ศ. 1994 การที่ผู้คนต่างยอมรับ
ว่าโทรศัพท์เป็นช่องทางการสื่อสารหลักในชุมชนสองภาษา
นั้น ทำให้ซิลเวอ์ โดนัลมุ่งมั่นที่จะก่อตั้งสถานี Telile สถานี
กระจายข่าวของชุมชนซึ่งยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบัน

ซิลเวอ์ โดนัลระบุว่า การแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ใช้ได้
จริงในทางปฏิบัติเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จ
ในภาคส่วนเศรษฐกิจฐานสังคม ซึ่งเขาได้เห็นเป็นครั้งแรกเมื่อมี
การประกาศห้ามทำประมงที่ Atlantic Canada “การยอมรับ
ความเป็นจริงที่โหดร้ายและการเข้าใจชุมชนอย่างแท้จริงจะทำให้
เราอยู่รอด ปลาจะไม่กลับมา แต่ผู้คนจะสามารถหาวิธีอื่นได้
การอยู่รอด” เขากล่าว หัวหน้าชุมชน Isle Madame คาด
การณ์ไว้ล่วงหน้าว่าการทำประมงจะตกต่ำ และได้เริ่มพัฒนา
วิสาหกิจใหม่และเพิ่มโอกาสการอบรมต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อการ

เนื่องจากการหยุดทำประมง หากไม่มีเศรษฐกิจฐานสังคม
แล้ว โอกาสในการเติบโตต่อไปคงไม่มี”

ตัวอย่างบางส่วนของโอกาสใหม่ที่ซิลเวอ์ โดนัล
พูดถึงอยู่ในรูปของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การท่องเที่ยว และ
การท่องเที่ยว และนี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กน้อยของสิ่งที่การ
พัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนจะทำได้เนื่องจาก “ตัวประชาชน
จะได้พัฒนาตนเองเช่นกันเมื่อชุมชนมีการทำงานพัฒนาที่
จำเป็นสำหรับอนาคตของชุมชน” เขากล่าว ทักษะต่าง ๆ
และจินตนาการยังคงมีอยู่ในทุกชุมชนเพื่อสร้างความยั่งยืน
และผลประโยชน์ในชุมชนเอง ส่วนหนึ่งในความท้าทายคือ
การพยายามออกจากการพัฒนาเศรษฐกิจแบบไม่ดีขึ้น
เช่น การจ้างพนักงานจากนอกชุมชน และพยายามหันมา
พัฒนาเศรษฐกิจแบบกระตือรือร้นมากขึ้น ด้วยการตระหนัก
ถึงความรู้และผลประโยชน์ของชุมชนและสร้างโอกาสเพื่อ
การพัฒนาทักษะในการทำงานและวิสาหกิจท้องถิ่น

และสิ่งเหล่านั้นต่างจำเป็นต้องใช้การสื่อสาร โดย
เฉพาะการสื่อสารภายในท้องถิ่นเอง แต่ต้องต้องรวมถึงการ
สื่อสารกับผู้สนับสนุนจากภายนอกด้วย เช่น ตัวแทนรัฐบาล
ผู้ร่วมทุน ตลาด และอื่น ๆ “หากคุณไม่มีทักษะการสื่อสาร
ที่ดี คุณจะไม่สามารถมีการช่วยเหลือกันที่มีประสิทธิภาพได้
เลย” ซิลเวอ์ โดนัลกล่าว

“สิ่งที่ผมชอบที่สุดเกี่ยวกับเศรษฐกิจฐานสังคมคือ
ผู้คนต่างทำสิ่งเหล่านี้ด้วยเหตุผลที่ดี” เขากล่าว “แทนที่จะ
ทำความเสียหายโดยไม่ได้ตั้งใจ เรากำลังทำงานที่ก่อให้เกิด
ประโยชน์แก่ชุมชนของเราจริง ๆ เศรษฐกิจฐานสังคมเป็น
เรื่องของการขายสินค้าและให้บริการที่ผู้คนจำเป็นต้องใช้
ไม่ใช่การวิ่งหากำไรเท่านั้น”

